

Moduł Centrum Analiz Kryminologicznych w Środkowoeuropejskim Sondażu Społecznym

Jest nam niezmiernie miło poinformować, że zgłoszony przez Centrum Analiz Kryminologicznych moduł badawczy „Rozmiary postaw punitywnych wobec przemocy” pozytywnie przeszedł konkurs IDUB: Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza i zostanie zrealizowany w V Priorytetowym Obszarze Badawczym w ramach Środkowoeuropejskiego Sondażu Społecznego.

Postawy punitywne społeczeństwa, opinie obywateli o przestępczości i zachowaniach patologicznych oraz karach kryminalnych i karaniu są przedmiotem zainteresowania kryminologii od kilkadziesiąt lat. Analizom poddawane są w tym zakresie najczęściej: stopień potępienia poszczególnych zachowań będących złamaniem norm społecznych, stosunek do różnego rodzaju kar (np. kary śmierci, dożywotniego pozbawienia wolności) i do ich zaostrzania.

Jak Centrum, zdecydowaliśmy się na zaproponowanie bloku pięciu pytań jednokrotnego wyboru, o takim samym układzie, obejmujących deklarowaną surowość ukarania: 1. Sprawcy ulicznego pobicia obcej osoby; 2. Sprawcy fizycznej przemocy w rodzinie; 3. Sprawcy zgwałcenia obcej osoby; 4. Sprawcy zgwałcenia partnerki/partnera oraz 5. Sprawcy niepłacenia orzeczonych alimentów na swoje dziecko. Pytania te były pilotażowo testowane w 2020 r. w badaniu studentów IPSiR UW.

Analiza odpowiedzi na te pytania pozwoli pokazać skalę potępienia i punitywności wobec każdego z tych czynów oraz spodziewane interesujące różnice między tymi postawami. Odniesienie uzyskanych wyników do ustawowego zagrożenia karą za każde z tych przestępstw oraz do rzeczywistego wymiaru stosowanych za nie kar (analiza treści przepisów oraz danych statystycznych z sądów powszechnych poszczególnych krajów biorących udział w ŚSS) pozwoli ponadto na wskazanie możliwych powiązań między postawami społecznymi a polityką kryminalną państwa. Wyniki będą także źródłem rzetelnych diagnoz w bardzo kontrowersyjnych politycznie tematach debat publicznych nad ewentualnym zaostrzeniem kar oraz nad przemocą w rodzinie i przemocą seksualną.

Moduł został opracowany przez zespół w składzie: dr Paweł Ostaszewski – kierownik modułu (Centrum Analiz Kryminologicznych, IPSiR UW), dr Katarzyna Witkowska-Rozpara (Centrum Analiz Kryminologicznych, IPSiR UW), dr hab. Dagmara Woźniakowska (Centrum Analiz Kryminologicznych, IPSiR UW), dr hab. Beata Gruszczyńska, Prof. UW (Centrum Analiz Kryminologicznych, IPSiR UW), dr Jakub Drapal (Uniwersytet Karola w Pradze, Czechy), mgr Andrzej Uhl (Uniwersytet w Heidelbergu, Niemcy).

Środkowoeuropejski Sondaż Społeczny: Celem projektu jest stworzenie unikalnego zasobu danych dotyczących społeczeństw Europy Środkowo-Wschodniej oraz najważniejszych procesów społecznych zachodzących w regionie. Dane będą zgromadzone w ramach powtarzanych badań sondażowych przeprowadzonych w państwach Europy Środkowo-Wschodniej. W ramach projektu planowane są dwa dwufalowe badania panelowe na ogólnokrajowych reprezentatywnych próbach. Badania prowadzone będą online za pośrednictwem platform badawczych na porównywalnych, reprezentatywnych próbach w Polsce, Słowacji, Czechach, Niemczech, Austrii i na Węgrzech. Projekt zaplanowany jest na lata 2021-2026. Sondaż w formie cyklicznej (porównania sekwencyjne pomiędzy oboma badaniami, jak również panelowe porównania pomiędzy dwiema falami obu badań) pozwoli na zrozumienie przemian regionów, skoncentrowany będzie na aktualnych wyzwaniach społecznych i będzie stanowić unikalne źródło wiedzy dla badaczy z wielu dyscyplin uniwersyteckich. (<https://inicjatywadoskonosci.uw.edu.pl/dzialania/ii-3-5/>)

- Głównym celem utworzenia Centrum Analiz Kryminologicznych (CAK) jest realizacja, koordynacja, wsparcie oraz promocja prac badawczych i analitycznych z zakresu kryminologii, polityki kryminalnej i penitencjarnej prowadzonych na Uniwersytecie Warszawskim.
- Dodatkowym celem jest zaś wsparcie Katedry Kryminologii i Polityki Kryminalnej Uniwersytetu Warszawskiego w pracach organizacyjnych i dydaktycznych (np. prowadzenia ewaluacji zajęć i kierunku, organizacji seminariów i konferencji naukowych).
- Centrum nastawione jest na realizowanie samodzielnych projektów badawczych, wspieranie prowadzonych przez pracowników i studentów UW badań kryminologicznych i penitencjarnych, gromadzenie i opracowywanie danych i wyników badań oraz współpracę z innymi polskimi i zagranicznymi ośrodkami badawczymi, a także z organami ścigania i instytucjami wymiaru sprawiedliwości.

CAK
**CENTRUM ANALIZ
KRYMINOLOGICZNYCH**